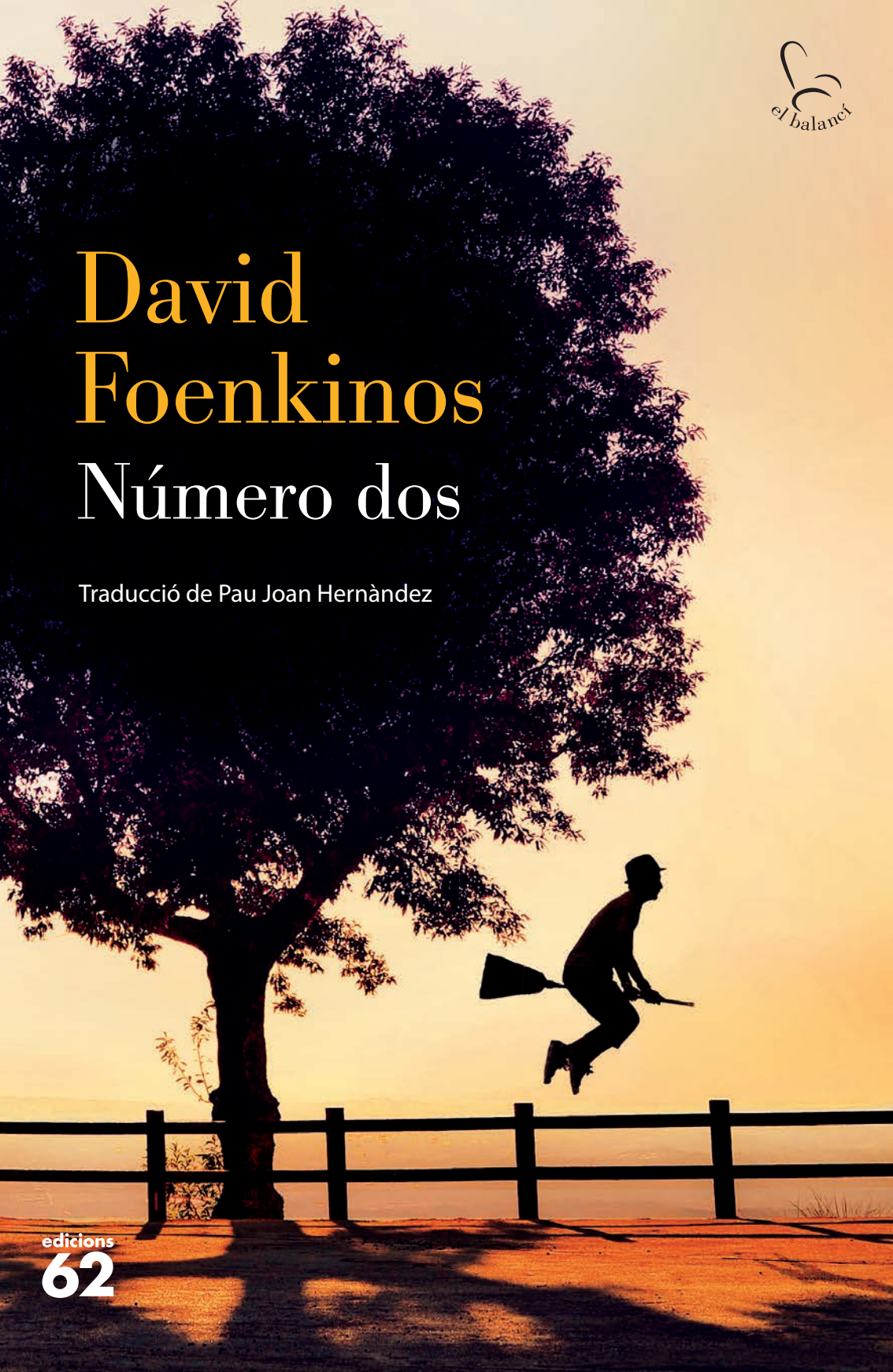

David Foenkinos

Número dos

Traducció de Pau Joan Hernández

DAVID FOENKINOS

Número dos

Traducció de Pau Joan Hernàndez

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *Numéro deux*
© Éditions Gallimard, 2022

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra requereix l'autorització escrita de l'editor; la llei preveu sancions per als infractors.

Si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment de l'obra, podeu sol·licitar permís al Centro Español de Derechos Reprográficos, a través del portal www.conlicencia.com

*o bé trucant als telèfons 91 702 19 70 / 93 272 04 47.
Tots els drets reservats.*

Primera edició: setembre del 2022

© de la traducció: Pau Joan Hernández, 2022

Citacions de Harry Potter: *Harry Potter i la pedra filosofal*, trad. de Laura Escorihuela, Barcelona: Empúries, 1999.

Pàgina 146: © Chanyu, Wikimedia-Commons

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.edicions62.cat

Fotocomposició: La Letra, S.L.

DIPÒSIT LEGAL: B. 14.030-2022
ISBN: 978-84-297-8048-2

Per poder comprendre tot l'abast del trauma que va patir Martin Hill, cal remuntar-se a les arrels de la tragèdia. L'any 1999, tenia tot just deu anys i vivia a Londres amb el seu pare. Recordava aquella època com un temps feliç. De fet, en una fotografia d'aleshores se'l podia veure amb un ample somriure en forma de promesa. Tanmateix, els últims mesos havien estat complicats; la seva mare se n'havia tornat a viure a París. De comú acord, per no separar-lo dels seus amics, per no afegir una separació a la separació, havien decidit que el petit Martin es quedaria amb el seu pare. Veuria la mare cada cap de setmana i durant les vacances. A les virtuts que s'atribuïen a l'Eurostar pel que fa a l'acostament francobritànic calia afegir-hi la de facilitar enormement la logística de les ruptures. Si s'ha de dir la veritat, en Martin no es va veure gaire afectat pel canvi. Com a tots els infants que han estat testimonis de disputes, l'espectacle permanent dels retrets se li havia fet insuportable. La Jeanne havia acabat odiant tot allò que inicialment li havia agradat d'en John. Havia estat encantada amb la seva vessant artística abans de començar a veure'l com un gandul completament guillat i extravagant.

S'havien conegut en un concert de The Cure. Aquell any 1984, en John portava el mateix pentinat que el cantant, una mena de baobab al cap. La Jeanne estava d'*au pair* a casa d'una parella de joves anglesos tan rics com rígids, i el seu pentinat era un impecable tall bob. Si el cor hagués estat capil·lar, mai no s'haurien conegut. A més, la Jeanne havia anat a parar a aquell concert una mica per casualitat, arrossegada per la Camille, una altra francesa que havia conegut a Hyde Park. Totes dues s'havien fixat en aquella mena d'energumen que hi havia al fons de la sala, amb un aire completament perdut. Anava encadenant les cerveses com el grup encadenava les cançons. Passada una estona, se li van plegar els genolls. Les dues noies s'hi van acostar per ajudar-lo a aixecar-se, i ell va intentar donar-los les gràcies, però la seva boca pastosa no era capaç de produir cap mena de so intel·ligible. Entre les dues, el van acompanyar cap a la sortida perquè pogués prendre una mica l'aire. En John estava tot just prou lúcid per trobar-se francament patètic. La Camille, com una bona fan, va tornar a entrar a la sala, mentre la Jeanne es quedava al costat d'aquell xicot perdut. Més endavant, es preguntaria: hauria hagut de fugir? En el moment que ens vam conèixer, ell estava caient, i això no és anodí. «Cal malfiar-se de la primera impressió, sovint és la bona», havia escrit Montherlant. En fi, a la Jeanne li semblava que se li podia atribuir aquesta frase, probablement de *Les jeunes filles*, un llibre que en aquella època totes les seves amigues devoraven. Anys més tard, descobriria que la cita era de Talleyrand. Sigui com sigui, el cas és que la Jeanne es va deixar conquerir per la raresa d'aquell noi. Cal precisar que tenia un cert sentit de l'humor. Probablement, allò que anomenen humor anglès. Quan es va refer una mica, va

balbucejant: «Sempre havia somiat posar-me al fons de la sala durant un concert de rock i prendre cervesa rere cervesa. Sempre havia somiat ser aquest tio guai. Però no hi ha res a fer, soc un xitxarel·lo a qui li agraden la Schweppes i Schubert».

La Jeanne es va perdre així la increïble versió de vuit minuts d'*A forest*. A Robert Smith li agradava fer durar aquella cançó relaxada que havia estat la primera del grup a entrar a les llistes d'èxit britàniques. Es va posar a ploure a bots i barrals; els dos joves es van refugiar dins un taxi en direcció al centre de Londres. En John hi vivia en un territori minúscul heretat de la seva àvia. Abans de morir, ella li havia dit: «Et deixo el pis amb l'única condició que vinguis un cop per setmana a regar les flors de la meva tomba». Resultava una mica estrany veure tancar d'aquella manera un contracte indefinit entre un mort i un viu. Potser era una altra mostra de l'humor anglès. En qualsevol cas, el pacte va ser acceptat i el net no va deixar mai de complir la promesa. Però tornem als vius. La Jeanne, habitualment reservada, aquella nit va decidir pujar a casa d'en John. Un cop allà, van considerar preferible despullar-se per no quedar-se amb la roba mullada. Un cop nus l'un davant l'altra, no van tenir cap altra alternativa que fer l'amor.

L'endemà, a punta de dia, en John va proposar d'anar al cementiri; havia de pagar el seu lloguer moral. La Jeanne va trobar la idea absolutament encantadora per a una primera passejada plegats. Van caminar durant hores, enmig de la màgia absoluta dels inicis, sense imaginar-se que quinze anys més tard es divorciarien estrepitosament.

Els encantava la idea de dir-se John i Jeanne. Es van explicar durant hores totes les pàgines del seu passat. En els primers temps de l'amor, l'ésser estimat és una novel·la russa. És un riu, dens, indòmit. Van descobrir una multitud de punts en comú. La literatura, per exemple. A tots dos els agradava Nabokov, i es van prometre que un dia anirien a caçar papallones per imitar-lo. En aquella època, Margaret Thatcher reprimia amb brutalitat les reivindicacions i les esperances dels miners en vaga; a ells dos els era ben igual. La felicitat no es preocupa de la condició obrera. La felicitat és sempre una mica burgesa.

En John estudiava Belles Arts, però la seva autèntica passió eren els invents. La seva troballa més recent: la corbata-paraigua. Un objecte necessàriament destinat a esdevenir indispensable per a tots els anglesos. Tot i que la idea era brillant, es va estavellar contra un mur de desinterès general. En aquell moment, el que estava de moda era el bolígraf-despertador. La Jeanne li deia que tots els grans genis havien estat rebutjats, inicialment. Havien de deixar que el món tingués temps d'adaptar-se al seu talent, afegia ella, enamorada i grandiloqüent. Ella mateixa s'havia refugiat a Londres fugint d'uns pares que mai no havien entès el manual d'instruccions de la tendresa; ja parlava l'anglès a la perfecció. El seu somni era arribar a ser periodista política. Volia entrevistar caps d'Estat, sense saber massa d'on li venia aquesta obsessió. Al cap de vuit anys, faria una pregunta a François Mitterrand durant una conferència de premsa a París. Allò seria, als seus ulls, l'esbós de la consagració. En una primera etapa, va

deixar la feina de mainadera per anar a fer de cambrera en un restaurant que ofería un xili excel·lent. Va descobrir molt ràpidament que en tenia prou de parlar amb un fort accent francès per rebre més propines. Dia rere dia, va progressar en l'art de farcir d'aproximacions el seu anglès. Li agradava quan en John l'observava des del carrer, esperant que plegués. Quan per fi sortia, caminaven plegats en la nit. Ella li parlava del comportament groller de determinats clients; es referia plena d'entusiasme a la seva nova idea. Hi havia en ells una mena d'unió harmoniosa del somni i la realitat.

Després d'uns quants mesos de fer guardiola amb les propines, la Jeanne va considerar que havia acumulat prou estalvis per deixar la feina. Va redactar una sublim carta de motivació que li va permetre aconseguir una beca al prestigiós diari *The Guardian*. Per la seva condició de francesa, li van demanar que ajudés el corresponsal de la publicació a París. Va ser un gerro d'aigua freda. Havia esperat una vida trepidant, marxar a fer un reportatge aquí o allà, però la seva funció consistia a organitzar cites o reservar bitllets de tren. Semblava una exageració, però el fet és que trobava la feina de cambrera més estimulante intel·lectualment. Per sort, la seva situació va millorar. A còpia de tenacitat, va demostrar allò de què era capaç i a poc a poc li van anar confiant més responsabilitats. I, per fi, va publicar el seu primer article. En poques línies, va parlar de la creació de la xarxa de menjadors de beneficència de França, els Restos du Cœur. En John havia llegit i rellegit aquelles poques ratlles com si es tractés d'un text sagrat. Quina increïble emoció veure el nom de la dona que estimava al diari; bé, de fet les seves inicials: J. G. La Jeanne es deia de

cognom Godard, però no tenia cap lligam de parentiu amb el director de cinema suís.

Pocs dies després, en arribar al despatx, va descobrir a la secció de petits anuncis aquestes tres línies escrites *en francès*.

Inventor sense inspiració
ha trobat la il·luminació.
Et vols casar amb mi, J. G.?

La Jeanne es va quedar uns minuts al despatx, en estat de xoc. Trobava esgarrifós sentir-se tan feliç. Va pensar per un moment que tard o d'hora hauria de pagar allò, però va tornar molt de pressa a la relació idíl·lica que mantenia amb la seva vida. Va pensar durant una estona en alguna resposta original, un sí que el sorprengués, una posada en escena a l'altura de la seva petició. I després: no. Va agafar el telèfon, va marcar el número del pis i quan ell va despenjar va dir senzillament: sí. La cerimònia va ser íntima i plujosa. A l'ajuntament, van posar una cançó de The Cure en el moment de l'arribada dels nuvis. El grapat d'amics que havien estat convidats van aplaudir la parella, la qual, com mana la tradició, es va besar fogosament després d'intercanviar els anells. Per desgràcia, i de manera força sorprenent, ningú no havia pensat a dur un aparell de fotos. Potser va ser millor així; quan no hi ha rastres físics de la felicitat, es redueix el perill de veure's sepultat per la nostàlgia més endavant.

Després van marxar a passar uns quants dies en una petita granja al cor de la campanya anglesa. Aprendre a munyir les vaques va ser l'ocupació principal de la seva

lluna de mel. A la tornada, es van mudar a un pis més gran, és a dir, un de dues habitacions. Allò permetria que cadascun disposés d'un espai si mai hi havia una discussió, es van dir somrient. Vivien el temps beneït de l'amor, quan el bon humor corre per les venes i tot es troba tan fàcilment risible. Però això no impedia que la Jeanne pensés en el futur amb ambició. Per bé que considerava excepcional el seu marit, no per això tenia intenció de dur ella tot el pes de la vida de la parella. Havia de madurar, ell. Havia de treballar. Per què hem d'estar sotmetent-nos constantment a la dimensió concreta de la vida?, va pensar ell. Per sort, les coses van ser força senzilles. L'Stuart, un antic company de Belles Arts que feia de cap de decorats per al cinema, li va proposar formar part del seu equip. En John es va trobar així al plató de *Panorama per matar*, el nou lliurament de les aventures de James Bond. Entre les seves contribucions, es podia apreciar la pintura verda d'un pom de porta que obria Roger Moore. Durant anys, exclamaria davant cada reemissió de la pel·lícula: «És el meu pom de porta!», com si tot l'èxit de la saga reposés damunt aquell accessori. Li encantava formar part d'aquell exèrcit silenciosos que fa feina entre els bastidors d'un plató. Els anys van passar així entre rodatges i intents estèrils per inventar alguna cosa revolucionària.

La nit de Cap d'Any que havia de transformar el 1988 en 1989, la Jeanne va ser presa de nàusees. Però encara no havia begut res. Va endevinar de seguida que estava embarrassada. Al punt de la mitjanit, quan eren enmig d'una festa i mentre tothom es besava, ella no li va dir: «Bon any, amor meu», sinó que va xiuxiuejar: «Bon any, papa». Ell va trigar uns segons a comprendre-ho, i va estar a punt de

desmaiar-se; tenia facilitat per a la tragèdia. Però allò tenia una explicació; ell, que es movia per la sequera d'inspiració, crearia un ésser humà. I així va ser com va néixer en Martin, el 23 de juny de 1989, al Queen Charlotte's and Chelsea Hospital, una de les maternitats més antigues d'Europa. Els joves pares havien triat aquell nom perquè era fàcilment identificable a banda i banda del canal de la Mànega. A banda d'això, val més dir-ho de seguida, va ser en aquell mateix hospital, exactament un mes més tard, que també va veure la llum Daniel Radcliffe —futur intèrpret de *Harry Potter*.

3

L'arribada d'en Martin, naturalment, els va modificar el dia a dia. La despreocupació dels primers temps s'havia acabat; ara calia comptar, preveure, anticipar. Tot plegat, combinacions ben poc compatibles amb les disposicions d'en John. Continuava treballant en pel·lícules, però no n'hi havia prou. Hi havia diversos caps d'escenografia que no volien treballar amb ell perquè el trobaven massa veement en el moment que apareixia qualsevol desavinença sobre una elecció artística. La Jeanne havia intentat ensenyar-li diplomàcia, o com a mínim la manera de moderar les seves paraules, però era evident que tenia un problema amb l'autoritat. De manera general, es passava el temps criticant els poderosos. De vegades, quan s'enfilava, arribava fins i tot a denigrar el diari on treballava la seva dona, considerant que estava al servei del poder,¹ tot i que *The*

1. Al cap d'uns anys, la Jeanne, tot passejant per una llibreria, no

Guardian estava lluny de tenir fama de clemència amb el govern. En moments com aquells, a la Jeanne li costava suportar la seva manera de queixar-se sense parar, aquella actitud que traspuava agror. Se sentia terriblement irritada amb ell, però després la tendresa es regenerava.

En John era un geni d'estar per casa. ¿S'havia de retreure a si mateix el fet de no haver estat tocat per la gràcia de la inspiració? ¿És possible estar dolgut per no ser Mozart quan només s'és capaç de treure del piano unes minses melodies? Es rabejava en l'actitud de l'artista incomprès. El seu estil era el de voler encanallar-se en un concert de rock quan detestava aquesta música. Tota la seva psicologia es podia resumir en aquesta contradicció inicial. En John somiava ser inventor, però res no el feia ser-ho realment: el feia patir aquella força creativa no desenvolupada que sentia al més profund del seu ésser. Per sort, la paternitat li oferia material amb què nodrir la seva creativitat; li encantava elaborar tota mena de jocs originals. En Martin estava increïblement orgullós de tenir un papa com aquell. El seu dia a dia estava amarat d'imprevisibilitat, i cada dia perseguia l'inèdit. Als ulls del seu fill, en John resplendia. I va ser aquella mirada fixa en ell la que el va ajudar a tranquil·litzar-se i a anar foragitant progressivament la frustració.

Les coses van acabar millorant també en l'àmbit professional. Un dia, va haver de substituir al plató un atrezzoista malalt. Va ser com una revelació. Es tractava d'una

podria resistir-se a comprar la nova novel·la de Philip Roth: *Em vaig casar amb un comunista*.

feina complexa, que exigia una gran reactivitat. El seu paper consistia a resoldre tots els problemes de tipus pràctics que es presentessin: faltar una cadira que de cop havia quedat coixa, trobar un obreampolles més senzill de fer anar, o bé canviar el color d'una bosseta de te. En John era no només molt més autònom en aquestes funcions, sinó que gaudia d'aquella tensió constant. Havia descobert una vocació que combinava la inventiva amb la decoració (cosa que demostra que sempre hi ha un ofici esperant-nos en algun lloc). Segons les seves pròpies paraules, s'havia convertit en «un artista de l'últim moment».

4

La Jeanne no havia conegut els mateixos trasbalsos. La seva corba professional sempre havia estat ascendent. Havia aconseguit entrar en la secció de política (el seu somni), i viatjava sovint per algun reportatge. Quan telefonava al seu fill durant els seus desplaçaments, el nen pintava en un mapa la seva localització geogràfica. Va arribar un moment que el rastre de la seva mama cobria bona part d'Europa. Sense acabar ben bé d'adonar-se'n, la Jeanne s'anava allunyant de la llar. En John era com un d'aquells amors de joventut que suporten malament la maduresa. Era obvi que havien evolucionat cap a esferes diferents. Tanmateix, hi ha tantes parelles que sobreviuen al desparellament. Hi havia tants motius per continuar estimant-se: el seu fill, el seu passat, el caliu evident que els quedava. La Jeanne sentia encara tendresa per en John, però allò encara era amor? Volia preservar la seva història, però el temps avançava i tenia la sensació d'estar deixant de banda l'essencial; el cor

li bategava d'una manera massa assenyada. De vegades, ella mateixa es retreia les seves disputes domèstiques. No has endreçat això, per què t'has descuidat allò? Aquelles ofenses casolanes l'horripilaven, tenia una ambició molt més elevada per al seu dia a dia. Però els retrets eren la materialització verbal de la frustració.

Algunes històries ja estan escrites abans i tot que comencin. La Jeanne apreciava un dels seus companys de la secció d'esports. Ja havien dinat plegats unes quantes vegades, enmig d'aquella falsa innocència que emmascara les emboscades de la seducció. I després, ell havia proposat: «Per què no anem a fer una copa aquest vespre?». Ella havia dit que sí espontàniament. El més estrany va ser que no va dir la veritat al seu marit. Va posar com a excusa un tancament d'edició tardà. En aquella mentida que traïa el que sentia ja hi era tot. Després de la copa, va venir la proposta d'un sopar; hi va haver una nova mentida; després d'un segon sopar, hi va haver un petó; i després, van parlar d'anar a un hotel. La Jeanne va fer veure que estava sorpresa, però aquella reacció no era res més que la fràgil façana de la seva exaltació. Desitjava intensament aquell home, pensava en ell tothora, en la seva mirada i en el seu cos. La sensualitat tornava al primer pla de la seva vida. I ell sentia el mateix; mai no havia enganyat la seva dona abans. Sota la seva aparença de seguretat, amagava la intensitat del seu trasbals. Al mateix temps avergonyits i enlluernats, es van prometre que aquella història només duraria un temps; volien fer entrar una mica de bogeria en el quotidià, i s'esforçaven per fer-ho sense acabar esclafats per la culpabilitat; la vida era massa curta per ser irreprotxable.

Llavors la dona enganyada va irrompre per efracció dins aquell parèntesi quan va ensopegar amb alguns misatges. Hauria pogut deixar el seu marit, però no ho va fer. Va manar la fi instantània de l'aventura. Ell hi va accedir immediatament: no volia renunciar a la família que havia construït ni a la vida quotidiana amb els seus tres fills. Va plegar del diari i va trobar feina en un canal de televisió local de Manchester, cosa que el va fer mudar de ciutat. La Jeanne no el va tornar a veure mai més. Es va quedar com atordida durant setmanes, esglaiada de constatar amb quina rapidesa s'havia volatilitzat la seva felicitat. Anar a la feina es va convertir en un suplici; va comprendre que aquella història que havia cregut lleugera l'havia trasbalsat. Per una d'aquelles incessants ironies del cor, en John s'havia mostrat especialment atent amb ella durant tot aquell període. Com més semblava que la Jeanne fugia, més intentava ell acostar-s'hi. Però en John li feia nosa; sentia una gran necessitat de solitud; ja no l'estimava. Discutien per foteses que ella mateixa fomentava. Li calia oferir un vestit al desamor.

De cop i volta, la Jeanne no podia suportar Anglaterra, terra dels vestigis visibles de la seva passió avortada. Però, què podia fer? En Martin tenia nou anys, estava atrapada. No podia desarrelar-lo tornant-se'n a França, i encara menys prendre'l al seu pare. Va ser aleshores que el destí va decidir per ella. Li van oferir una plaça de periodista política a *L'Événement du Jeudi*. Georges-Marc Benamou acabava de reprendre la publicació del setmanari i volia rejuvenir i dinamitzar la redacció. L'havia conegut a Londres en ocasió de l'elecció de Tony Blair. S'havien caigut bé, però ella mai no s'hauria imaginat que li trucaria. Inevitablement, hi

va veure una mà estesa cap al seu futur. Just abans d'anar-se'n a dormir, en la foscor de l'habitació, va dir amb suavitat al seu marit: «Me'n vaig». En John va encendre el llum i va preguntar-li on volia anar a aquelles hores.

Ella va parlar aleshores dels seus últims anys. En aquell sobtat rampell de confessió, per un moment va estar a punt de revelar la seva infidelitat, però s'hi va repensar. No servia de res malmetre encara més allò que ja s'havia acabat. Va parlar del desgast i del temps que passa. Uns quants llocs comuns que volien dir-ho tot i no dir res al mateix temps. I, finalment, es va referir a l'oportunitat professional que se li presentava. En John va sospirar tres vegades: «No pot ser, no pot ser, no pot ser». Després, va acabar dient-li:

—Sempre pots anar a París, si és important per a tu. Jo m'encarregaré de tot. I ens veurem cada cap de setmana...

—No és això el que vull. Necessito avançar.

—...

—La nostra història s'ha acabat.

—...

—Em sap tant de greu.

—...

—En Martin es quedarà amb tu. No el vull separar de la seva vida aquí, dels seus amics. Vindrà amb mi els caps de setmana i durant les vacances... En fi, si tu hi estàs d'acord...

En John s'havia quedat mut. Allò no era un diàleg, sinó una sentència. S'imaginava ja sol al pis, amb el seu fill a l'altra banda del mar. Ella no trigaria a demanar-ne la custòdia; n'estava segur; estava intentant d'entrada esto-

var-lo, procedir per etapes en la construcció de la seva caiguda. Què faria? Com podria viure sense ella. Es va deixar anar, derivant cap a la versió més fosca del seu futur.

5

Va començar una nova vida. En John intentava no exterioritzar el que sentia. Era un pallasso al circ de la separació. Quan acompanyava en Martin a l'estació els divendres a la tarda, deia invariablement amb un gran somriure: «Dona records a la torre Eiffel de part meva!». Qualsevol nen hauria estat capaç de detectar el patetisme d'aquella comèdia. Per a cada viatge, li preparava un entrepà de tonyina amb maionesa, que embolicava delicadament amb paper d'alumini. Aquell acte ritual era una pura manifestació d'amor. Després, se'n tornava a casa seva, on la solitud feia un enorme estrèpit. La major part del seu cap de setmana consistia a imaginar-se les passejades del seu fill amb la Jeanne; on anaven, què feien? I, tanmateix, quan recuperava en Martin el diumenge al vespre, pràcticament no li feia preguntes. En John no tenia el coratge de sentir el relat de la vida sense ell. Tot just li preguntava: «I què, l'entrepà? Era bo?».

6

Era l'any 1999. En Martin era un nen anglès com molts altres. Com a apassionat del futbol i seguidor de l'Arsenal, havia saltat d'alegria amb l'arribada de Nicolas Anelka a l'equip del seu cor. Quan aquest feia un gol, ell estava or-

gullós de tenir la mare francesa. Què més se'n podria dir? El seu cantant preferit era Michael Jackson, tenia un pòster de Lady Di a l'habitació i somiava tenir un dia un gos que es diria Jack. També caldria evocar el seu amor per la Betty, una pèl-roja que preferia el seu company Matthew. Però alguns dies, no estava realment segur d'estimar-la; aquella manera que tenia ella de parlar tan fort li resultava insuportable. O potser era que li buscava defectes per no patir tant pel fet de no ser el seu preferit. A deu anys, ja havia entès que una de les diverses maneres de ser feliç consisteix a modificar la realitat. Aquesta mateixa realitat de la qual també es pot fugir a través de la imaginació o de les imatges que fa néixer la lectura. Al seu voltant, es parlava cada cop més d'una novel·la que duia per títol *Harry Potter*. La seva amiga Lucy estava entusiasmada amb aquella història. Però en Martin no tenia cap interès especial per seguir la moda. Ja en tenia ben bé prou amb les lectures obligatòries de l'escola. Parlant en general, no tenia cap inclinació artística. No volia aprendre a tocar cap instrument musical i no es trobava còmode als espectacles de final de curs. Les poques vegades que el seu pare l'havia dut a un rodatge, s'hi havia avorrit de mala manera. És clar que un nen en un plató de James Ivory és com un vegetarià en una carnisseria.

La vida d'en Martin hauria pogut continuar d'aquesta manera. No hi havia res que el predestinés al que havia de venir. Per arribar al càsting de *Harry Potter* calia, doncs, que tingués lloc una modificació de trajectòria. I això va ser exactament el que va passar, i dues vegades.

*